

Beslisnota

Evaluatie speelbeheerplan Wijchen

Wijchen, 27 maart 2012

Geachte leden van de raad,

Beslispunten

1. Gewijzigd streefbeeld speelvoorziening vast te stellen, waarbij het speeltoestellenareaal afgestemd wordt op de gewijzigde kinderaantallen en leeftijden.
2. De tekorten op het beheerbudget als uitgangspunt aan te nemen met als gevolg een verandering van het beheer van de speeltoestellen vanaf 2015.
3. In het voorjaar van 2012 in één actie de secundaire speeltoestellen te verwijderen en speelplekken op te heffen.
4. De kosten van het onderhoud van de verlichting bij jongerenontmoetingsplaatsen betrekken bij het onderhoud van jongerenontmoetingsplaatsen.
5. ~~Aan de beleidsregels speelbeleid één beleidsregel voor kerkdorpen toe te voegen, zodat er per kerkdorp minimaal een speelvoorziening is voor 0 – 19 jarigen met een ondergrens van 15 kinderen.~~

Inleiding

Kinderen hebben buiten ruimte nodig om te kunnen spelen, bewegen en ontmoeten. Goed bespeelbare openbare ruimte is belangrijk voor kinderen en vergroot de leefbaarheid van de wijk. In 2007 heeft de raad het speelbeleid vastgesteld. Bij het speelbeleid is een quickscan gemaakt (een 0-meting in 2006 van de speelplekken in Wijchen). Vervolgens is er een streefbeeld van de speelvoorzieningen in Wijchen geformuleerd op basis van de kaders in het speelbeleid. Het verschil tussen de 0-meting en het gewenste streefbeeld is in kaart gebracht. Op een aantal locaties zouden de speelvoorzieningen moeten worden uitgebreid en op sommige plekken zou het aantal speelvoorzieningen omlaag kunnen (de speeltoestellen zijn secundair geworden). Om het streefbeeld te realiseren heeft de raad een krediet beschikbaar gesteld. Oorspronkelijk was het de bedoeling om het streefbeeld te realiseren tussen 2008 en 2012. Door de bezuinigingen is de uitvoering vanaf 2010 getemporeerd tot en met 2015. Aan het speelbeleid is ook een beheerplan gekoppeld waarin een onderhouds- en vervangingsplan zijn opgesteld en waarbij de benodigde budgetten in beeld zijn gebracht. Deze zijn vergeleken met de werkelijke budgetten in 2007. Die bleken te laag. De raad verhoogde daarop de budgetten voor onderhoud en vervanging speeltoestellen. Echter, met de bezuinigingen zijn de budgetten vanaf 2010 weer verlaagd.

Deze beleid- en beheernota moet garant staan voor een kwantitatief en kwalitatief aanvaardbaar speelvoorzieningenniveau in de gemeente Wijchen. In het speelbeheerplan

is opgenomen hoe het speeltoestellen areaal de komende 10 jaar te beheren, de vervangingsachterstand te verwerken en het speeltoestellenareaal dynamisch te maken wat voldoet aan de behoeften van de doelgroep.

Bij dit speelbeheerplan is het beleid en het beheer op elkaar af gestemd, zodat een speeltoestellenareaal gerealiseerd (beleid) en gehandhaafd (beheer) kan worden welke voldoet aan de behoefte van de doelgroep kinderen tussen de 0 en 19 jaar.

De jongeren en het ontmoetingsbeleid zijn niet bij deze evaluatie meegenomen. In het speelbeheerplan gaat het voornamelijk om spelen en de huidige ontmoetingslocaties zijn voorlopig afdoende.

Na 5 jaar zijn we nu halverwege het investeringsbudget. Dat is een mooi moment om de balans op te maken. OBB heeft voor ons de speelvoorzieningen geëvalueerd, het streefbeeld geactualiseerd en de financiële consequenties berekend. Het evaluatierapport vindt u in de bijlage.

Uit de Kindermonitor gemeente Wijchen 2009/2010, uitgevoerd door de GGD, blijkt dat het grootste deel van de ouders de buurt waar men woont kindvriendelijk of zelfs zeer kindvriendelijk vindt; 12% vindt de buurt niet zo kindvriendelijk en 3% noemt het helemaal niet kindvriendelijk. Op de vraag om het kind in de buurt veilig kan buiten spelen antwoordt 6% van niet en 42% vindt dat het kind redelijk veilig kan buiten spelen. Zowel qua kindvriendelijkheid van de buurt als qua veilig buiten spelen scoort Wijchen het gunstigst van alle gemeenten in de regio Nijmegen. Een te beperkte aanwezigheid van speelplekken in de buurt wordt slechts door 12% van de ouders in de gemeente Wijchen genoemd.

Tot nu toe uitgevoerde maatregelen speeltoestellen

In de afgelopen 5 jaar zijn 55 (41%) van de 134 maatregelen uitgevoerd. Er is een meerjarenplanning voor 5 jaar gemaakt, maar vanwege de bezuinigingen is het vrijkomende budget verspreid over 10 jaar. Daarnaast voeren we sommige maatregelen uit als het speeltoestel aan vervanging toe is. Dan kan conform het speelbeleid besloten worden het speeltoestel niet te vervangen of te vervangen voor een ander type speeltoestel.

Bijgesteld streefbeeld speelbeleid

Door verschuivingen in leeftijden en wijzigingen in het aantal kinderen, is het streefbeeld van 2006 gewijzigd. Hierdoor zijn de uit te voeren maatregelen op een aantal plaatsen veranderd. De maatregelen die nu nog uitgevoerd moeten worden, passen binnen het resterende beschikbare investeringsbudget speelbeleid.

Bezuinigingen op budgetten beheer

In 2009 heeft de Raad besloten het resterend toegekende extra vervangingsbudget voor de uitvoering van dit plan te spreiden over 6 jaar in plaats van 3 jaar. Er is nu tot 2015 jaarlijks € 35.000,- extra vervangingsbudget beschikbaar. In het evaluatierapport komt naar voren dat een jaarlijks vervangingsbudget € 169.289,- benodigd is voor het huidige areaal. Het werkelijke jaarlijkse vervangingsbudget is € 30.377,- zonder het extra jaarlijks budget van € 35.000,-. Het betekent dat het jaarlijks vervangingsbudget ca. € 100.000,- lager is dan het theoretisch berekende benodigde budget.

Het onderhoudsbudget is krap. Creatief beheer van de speeltoestellen is dan ook nodig. Afgeschreven speeltoestellen worden nu gerepareerd als het vervangingsbudget op is. Als het onderhoudsbudget op is, verwijderen we het speeltoestel tot in het opvolgende jaar weer budget beschikbaar is voor vervanging van dat speeltoestel. Hierdoor neemt het percentage aan afgeschreven speeltoestellen niet af, maar neemt op termijn zelfs toe. Tot 2015 is er nog jaarlijks een extra vervangingsbudget van € 35.000,- beschikbaar. Bij ongewijzigd beleid gaan we 2015 terug naar het beheer van speeltoestellen zoals van voor 2006. Afgeschreven speeltoestellen worden dan eerder gerepareerd dan vervangen wat hogere reparatiekosten met zich meebrengt. Het speeltoestellenareaal verouderd ook.

Een en ander kan met de 72 secundaire speeltoestellen opgevangen worden door hergebruik van onderdelen. Daarnaast is 15 jaar een gemiddelde afschrijvingsgetal. Metalen speeltoestellen zoals een duikelrek gaat over het algemeen 20 jaar mee. Tevens slijt een speeltoestel sneller bij een hoge gebruiksintensiteit.

De berekening van OBB is gebaseerd op theoretische feiten en gegevens van de speeltoestellen. In de werkelijkheid houden we rekening met de (duurzame) materialen waaruit het speeltoestel bestaat en de gebruiksintensiteit. Deze bepalen mede de levensduur en bijkomende reparatiekosten van een speeltoestel.

Informatiebijeenkomst Leefbaarheidsgroepen Wijchen

Op maandagavond 28 november 2011 is een informatiebijeenkomst gehouden voor alle leefbaarheidsgroepen in Wijchen. Tijdens deze avond is het evaluatierapport toegelicht, en zijn de bezuinigingen en de mogelijke maatregelen voor toekomstig beheer van de speeltoestellen besproken. De leefbaarheidsgroep Niftrik, Kerkeveld, Alverna, Woezik en Balgoij waren hierbij aanwezig. Daarnaast was de VVE Hof van Hagevoort vertegenwoordigd door een bewoner. De aanwezige leefbaarheidsgroepen hebben een overzichtskaart van alle speellocaties in hun wijk ontvangen met een maatregelenlijst uit het speelruimteplan voor deze speellocaties. De LBG's maakten zich zorgen om het behoud van de speeltoestellen. Daarnaast waren er vragen hoe om te gaan met verzoeken voor nieuwe of andere speeltoestellen. Daarbij is aangegeven dat in de DOP's (DorpsOntwikkelingsPlannen) speerpunten voor de speelvoorzieningen zijn opgenomen. Er is tijdens deze avond aangegeven dat ze nog steeds bij keuzes voor nieuwe of vervangende speeltoestellen betrokken worden. Voor LBG's bestaat de mogelijkheid om zelf initiatieven op te starten om geld in te zamelen voor extra of nieuwe speeltoestellen. Afspraken over onderhoud moeten dan gemaakt worden.

Vanuit de kerkdorpen is aangegeven dat de wens er is om altijd tenminste één speelgelegenheid in het dorp te hebben voor de leeftijd 0 – 19 jarigen. Dat ongeacht van welke leeftijden en aantal er kinderen in het dorp wonen. Zodat ze altijd een voorziening hebben ook voor nieuwe bewoners. In onderstaand overzicht staat het huidige aantal speelplekken en toestellen per dorp weergegeven en de gewenste situatie op grond van de evaluatie (streefbeeld 2011). Hieruit blijkt dat elke kern tenminste 1 speelvoorziening heeft in het gewijzigd streefbeeld, behalve Leur.

Dorp	0-18 jaar aantal 2011	Huidig		Streefbeeld 2011	
		plekken	toestellen	plekken	toestellen
Alverna	334	2	26	2	27
Balgoij	136	2	12	2	12
Batenburg	128	4	12	4	12
Bergharen	379	5	24	4	21
Hernen	152	2	17	2	16
Leur	7	-	-	-	-
Niftrik	85	1	13	1	13
Wijchen	7.460	129	588	120	572
Totaal	9.580	145	692	135	673

Onderhoud jongerenontmoetingsplaatsen

De afgelopen 10 jaar zijn er 10 jongerenontmoetingsplaatsen (JOP's) geplaatst in Wijchen, Balgoij, Hernen en Batenburg. Bij deze voorzieningen is verlichting geplaatst om zo de jongeren niet in het donker te zetten en vanwege de sociale veiligheid. De afgelopen twee jaar zijn de kosten voor het onderhoud en herstel van deze verlichting door vandalisme is

enorm gestegen. Deze zijn deels op het product openbare verlichting geschreven. Om de kosten voor het onderhoud en herstel bij JOP's inzichtelijk te maken dient ook de verlichting daarbij betrokken te worden.

Beoogd effect

We beogen duidelijkheid over de toekomst van de speelplekken en speeltoestellen in de gemeente Wijchen te creëren richting de bewoners. En een rechtvaardige basisverdeling van speelvoorziening, passend binnen de financiële mogelijkheden, in de gemeente.

Daarnaast willen we de kosten voor onderhoud en herstel van verlichting bij JOP's inzichtelijk maken en een duidelijk kader geven.

Argumenten

1.1 Het streefbeeld is geactualiseerd door wijzigingen in leeftijden en aantal kinderen per wijk

Het streefbeeld uit 2006 van de speelvoorzieningen is gewijzigd doordat er verschuivingen zijn in leeftijden en wijzigingen in het aantal kinderen per wijk. Hierdoor zijn de maatregelen op een aantal plaatsen gewijzigd. De maatregelen die nu nog uitgevoerd moeten worden, passen binnen het resterende beschikbare investeringsbudget speelbeleid.

2.1 Met het huidige vervangingsbudget kunnen we niet alle afgeschreven toestellen vervangen.

Tot 2015 kunnen we met het extra vervangingsbudget en het investeringsbudget nog nieuwe speeltoestellen plaatsen ter vervanging van de afgeschreven toestellen. Daarna kan het areaal niet op peil gehouden worden met de huidige budgetten. Zolang speeltoestellen gerepareerd kunnen worden, doen we dat. De levensduur van 15 jaar proberen we zo op te rekken. Daarnaast letten we bij aanschaf van nieuwe toestellen op duurzaamheid, toestellen die minder snel slijten en niet heel vandalismegevoelig zijn. Maar de levensduur van een toestel houdt een keer op. In de bijlage staat een overzicht van afschrijving en de te verwachten krimp.

3.1. De 72 speeltoestellen zijn secundair.

De speeltoestellen zijn secundair omdat in de buurt van de speelplek geen of weinig kinderen van die leeftijdscategorie wonen, of omdat er meerdere speelplekken dichtbij elkaar liggen waardoor er een overaanbod is. Daarom het advies om deze speeltoestellen te verwijderen of te hergebruiken.

3.2 De afgeschreven secundaire speeltoestellen brengen jaarlijkse onderhoudskosten met zich mee.

Deze secundaire speeltoestellen en speelplekken brengen jaarlijks kosten met zich mee voor de inspecties en reparaties van de toestellen zelf of de ondergrond. Om het tekort aan beheerbudget te verkleinen is het advies de 72 secundaire speeltoestellen te verwijderen en de secundaire speelplekken op te heffen.

4.1 Het onderhoud en herstel van verlichting bij JOP's gaat nu ten koste van het regulier onderhoudsbudget openbare verlichting.

Regelmatig wordt de verlichting bij de JOP's vernield. Soms alleen de lamp, maar vaker de kap of de armatuur zelf. Dit brengt onderhouds- en herstelkosten mee die ten laste komen van reguliere onderhoudsbudget.

4.2 Verlichting bij JOP's vergroot de sociale veiligheid.

Als een JOP onverlicht is, is er 's avonds geen zicht op wat daar gebeurt. Het zou ongewenst, of erger, gedrag kunnen stimuleren. Als we een ontmoetingsplek hebben, moeten we er daarom ook voor zorgen dat het een verlichte plek is zodat toezicht mogelijk is.

4.3 Door onderhoud van verlichting bij JOP's inzichtelijk te maken, schep je een duidelijk kader voor besluiten.

In 2010 en 2011 ontstond de discussie hoe vaak we de verlichting bij JOP's blijven herstellen na alle vernielingen. Daarnaast vragen jongeren zelf om herstel van de verlichting. De kosten in 2010 en 2011 waren dusdanig hoog, dat de twijfel om de verlichting te behouden bij JOP's ontstond. In 2012 en verder willen we de kosten inzichtelijk krijgen voor het onderhoud van deze verlichting om zo een duidelijk beeld te krijgen wat deze inhoud.

5.1 Per kerkdorp is een speelvoorziening van 0—19 jarigen belangrijk.

In Wijchen zelf wonen veel kinderen. Dan zijn er diverse locaties die voldoen aan de normen om zo speelplekken te creëren voor 0—5, 6—12 en 13—19 jarigen. In een kleine kern fluctueert dat aantal vaker. Hierdoor kunnen er nu maar weinig jonge kinderen wonen, maar een jaar later weer meer. Een speelvoorziening van 0—19 jarigen houdt een dorp ook aantrekkelijk voor nieuwe bewoners als jonge gezinnen. Daar stellen we een extra beleidsregel vast waarin staat dat per dorp minimaal één speelvoorziening voor 0—19 jarigen aanwezig is, met een minimum aantal van 15 kinderen.

Kanttekeningen

2.1 Bewoners kunnen geld inzamelen door middel van sponsoracties om het door hun gewenste (extra) speeltoestel te laten plaatsen.

Het is misschien mogelijk dat bewoners van een wijk erin slagen om sponsorgelden binnen te halen waardoor een afgeschreven toestel, dat niet vervangen kan worden door de gemeente, toch kan worden vervangen. Hierdoor kunnen er verschillen gaan ontstaan in aantal speeltoestellen in de openbare ruimte tussen actieve en inactieve wijken. Deze extra speeltoestellen brengen kosten met zich mee vanwege wettelijke verplichtingen op inspectie en onderhoud van de speeltoestellen die in de openbare ruimte staan.

3.1 Speeltoestellen verwijderen en speelplekken opheffen kan boze reacties van bewoners oproepen.

Uit ervaring weten we dat het verwijderen van een speeltoestel, zonder er een nieuw toestel voor terug te plaatsen, bij een aantal bewoners tot boze of teleurgestelde reacties kan leiden. Bewoners gaven daarbij soms aan de secundaire speelplek te willen behouden. Het is daarom belangrijk een goede communicatie van de reden en uitvoering te doen richting de bewoners. De leefbaarheidsgroepen en MEER Welzijn kunnen hierbij betrokken worden.

3.2 Speelplekken kunnen na 5 jaar niet meer voldoen aan de leeftijdscategorie van de locatie.

De inrichting van een speelplek is afgestemd op de leeftijd van de kinderen die in de omgeving wonen. Hierbij is rekening gehouden met het ouder worden over een periode van vijf jaar. Over vijf jaar is de quickscan die aangeeft waar welke kinderen van de diverse leeftijden wonen weer verouderd. De speelplekken zijn afgestemd op die quickscan. Dus na vijf jaar kan de situatie weer veranderd zijn. Hier is bij de inrichting, duurzaamheid speeltoestellen belangrijk om hier rekening mee te houden. Hierdoor blijft uitwisseling en verplaatsing van speeltoestellen tussen de diverse speelplekken mogelijk.

4.1 De onderhoudskosten voor JOP's zullen toenemen.

De kosten voor onderhoud en herstel van verlichting worden niet eenduidig geboekt. Bij een afzonderlijk budget krijg je meer inzicht in de kosten. Het is belangrijk om vooraf duidelijk te maken wat te doen als dit budget op is. Blijven we de verlichting bij JOP's herstellen met het risico op budgetoverschrijding.

5.1 Altijd een speelvoorziening van 0—19 jarigen in een dorp houden past niet binnen de vastgestelde normen voor speelvoorzieningen zoals beschreven in het Speelruimtebeleid.

In het Speelruimtebeleid dat vastgesteld is door de Raad staat aangegeven wat de normen zijn voor een speelplek, zoals de afstand van een speelplek tot de woning en de voorkomende leeftijdscategorieën in de omgeving.

~~De extra beleidsregel om tenminste 1 speelplek voor 0-19 jarigen per dorp wijk daar van af. Hiermee kan je een discussiepunt creëren met woonwijken in Wijchen waar te weinig kinderen wonen en een speelplek 0-19 jaar willen hebben.~~

Financiën

De uitvoering van het geactualiseerde streefbeeld past binnen het beschikbare budget speelbeleid.

Bij het besluit de secundaire speelplekken en speeltoestellen in één actie te verwijderen is eenmalig een budget van €25.000,- nodig. Deze kosten vallen ten laste van het beheerbudget (€12.500,-) en het beleidsbudget (€12.500,-) in 2012.

Uitvoering

Na instemming maken we het verwijderen van de secundaire speeltoestellen en het vaststellen van het evaluatierapport bekend via de Wegwijs, de website www.wijchen.nl.

Voor de verdere uitvoering van het speelbeheerplan gaan we meer de kracht van de samenleving benutten. We betrekken al de bewoners en leefbaarheidsgroepen en weleens MEER Welzijn nauw bij de locaties en keuze van speeltoestellen. Maar het initiatief tot een voorstel, dat op brede steun in de wijk kan rekenen, komt nu bij deze partijen te liggen. Wij voeren de faciliterende regie.

Van de 72 secundaire speeltoestellen zijn er een aantal die in zijn totaliteit of onderdelen ervan hergebruikt kunnen worden. Deze gebruiken we om speeltoestellen mee te repareren of grote onderdelen te vervangen. Daarnaast kunnen we speeltoestellen die eenvoudig op te knappen zijn op gemeenteveilingen.nl aanbieden.

Bijlagen

1. Beleidsregels Speelbeleid uit het Speelruimteplan 2007
2. Evaluatierapport speelbeheerplan Wijchen.

Burgemeester en wethouders van Wijchen,
De secretaris,

De burgemeester,

Raadsbesluit

Evaluatie speelbeheerplan Wijchen

De raad van de gemeente Wijchen;

Gelezen het voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders van 27 maart 2012:

besluit:

1. Gewijzigd streefbeeld speelvoorziening vast te stellen, waarbij het speeltoestellenareaal afgestemd wordt op de gewijzigde kinderaantallen en leeftijden.
2. De tekorten op het beheerbudget als uitgangspunt aan te nemen met als gevolg een verandering van het beheer van de speeltoestellen vanaf 2015.
3. In het voorjaar van 2012 in één actie de secundaire speeltoestellen te verwijderen en speelplekken op te heffen.
4. De kosten van het onderhoud van de verlichting bij jongerenontmoetingsplaatsen betrekken bij het onderhoud van jongerenontmoetingsplaatsen.
5. ~~Aan de beleidsregels speelbeleid één beleidsregel voor kerkdorpen toe te voegen, zodat er per kerkdorp minimaal een speelvoorziening is voor 0 – 19 jarigen met een ondergrens van 15 kinderen.~~

Aldus besloten door de gemeenteraad in zijn openbare vergadering van 28 juni 2012.

De voorzitter,

De griffier,